

Cuprins

Abrevieri.....	XXIII
----------------	-------

Titlul I. Aspecte de drept material privind raporturile contractuale <i>business-to-consumer</i>	1
---	----------

Capitolul I. Despre politica privind protecția consumatorilor în contextul pieței unice unionale.....	1
Secțiunea 1. Piața internă a Uniunii Europene.....	1
Secțiunea a 2-a. Dinamica politicii de protecție a consumatorilor în Uniunea Europeană	2
Secțiunea a 3-a. Particularismul dreptului consumatorilor	8
§1. De la armonizare minimală la armonizare maximală. Tendințe în materia politicii de protecție a consumatorilor	8
§2. Dreptul consumatorilor, un drept „imperativ și reactiv”.....	9
§3. Cadrul general intern de reglementare a dreptului consumatorilor.....	10
§4. Instrumentele legislative unionale și de transpunere relevante tipologiilor de drepturi recunoscute consumatorilor în etapele de formare și executare a contractelor	11
4.1. Dreptul consumatorilor de a fi informați cu privire la condițiile precontractuale și dreptul de a se retrage fără o justificare prealabilă din contractele <i>business-to-consumer</i>	11
4.2. Drepturile consumatorilor în ceea ce privește securitatea și siguranța produselor, inclusiv a serviciilor achiziționate online.....	12
4.3. Drepturile consumatorilor privind garanțiile comerciale, conformitatea bunurilor, inclusiv măsuri corective, în cadrul contractelor de vânzare de bunuri, de conținut digital ori de servicii digitale.....	12
4.4. Protecția consumatorilor în contractele <i>business-to-consumer</i> împotriva practicilor comerciale incorecte sau agresive ori de câte ori profesionistul comerciant împiedică consumatorul să ia o decizie economică complet informat și în mod gratuit	13
4.5. Drepturile consumatorilor împotriva clauzelor abuzive ale profesioniștilor comercianți	13
4.6. Drepturile consumatorilor ce rezultă din contractele <i>timeshare</i>	14
4.7. Drepturile consumatorilor care derivă din contractele referitoare la pachetele de servicii de călătorie și la serviciile de călătorie asociate	14
4.8. Drepturile consumatorilor în calitatea lor de pasageri în cadrul contractelor de transport aerian de pasageri.....	15
4.9. Drepturile consumatorilor în noul context durabil.....	15

4.10. Drepturile consumatorilor de a beneficia de un mecanism procedural eficient care permite entităților calificate ce reprezintă interesele colective ale acestora să introducă acțiuni în reprezentare atât pentru obținerea unor măsuri de încetare, cât și pentru obținerea unor măsuri reparatorii împotriva profesioniștilor.....	16
4.11. Drepturile consumatorilor de a beneficia de asistența judiciară gratuită în cauzele transfrontaliere.....	16
4.12. Protecția intereselor consumatorilor realizată prin legislația adecvată aplicabilă procedurilor de soluționare alternativă a litigiilor dintre comercianți și consumatori	17
4.13. Protecția intereselor consumatorilor realizată prin legislația unională privind mecanismul procedural al cererilor europene cu valoare redusă.....	18
4.14. Protecția intereselor consumatorilor realizată prin legislația unională privind mecanismul procedural al somației europene de plată	19
Secțiunea a 4-a. Principiile care guvernează politica privind protecția juridică a consumatorilor	19
Capitolul II. Particularitățile contractelor <i>business-to-consumer</i>	21
Secțiunea 1. Despre contractul negociat <i>versus</i> contractul de adeziune	21
Secțiunea a 2-a. Despre contractul <i>business-to-consumer</i> ca tipologie a contractului de adeziune	24
Secțiunea a 3-a. Variațiuni de contracte <i>business-to-consumer</i> . Reglementări relevante de armonizare și naționale	27
§1. Succinte aprecieri introductive	27
§2. Contractul în temeiul căruia consumatorul achită „prețul”	27
§3. Contractul în temeiul căruia consumatorul furnizează date cu caracter personal.....	28
§4. Contractul de vânzare încheiat între comerciant și consumator.....	30
§5. Sensul termenilor „bun”, „conținut digital”, „suport digital”	31
§6. Contracte de prestări servicii perfectate între comerciant și consumator	32
§7. Contractul negociat în afara spațiului comercial.....	33
§8. Contractul negociat în spațiul comercial.....	34
§9. Contractul încheiat la distanță.....	37
Secțiunea a 4-a. Antinomia dintre „consumator” și „comerciant”. Concepte statuate în legislația unională și de transpunere. Reflectare jurisprudențială.....	38
§1. Particularitățile conceptului de „consumator”	38
§2. Sistemul de protecție conferit consumatorului ca parte vulnerabilă a raportul juridic comercial	42
§3. Privire sinoptică asupra sensului termenului de „comerciant”	46
3.1. Opinii doctrinare și reglementări legislative naționale.....	46
3.2. Reglementări unionale privind sensul termenului de „comerciant”	51
3.3. Consumatori în calitate de comercianți. Comentarii	57

Capitolul III. Drepturile recunoscute consumatorilor în etapele de formare și executare a contractelor încheiate în spațiile comerciale, în afara spațiilor comerciale sau la distanță, inclusiv online	62
Secțiunea 1. Reglementare legală aplicabilă drepturilor conferite consumatorilor la formarea și executarea contractelor <i>business-to-consumer</i>	62
Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare. Contracte excluse din câmpul de reglementare al Directivei (UE) 2011/83.....	63
Secțiunea a 3-a. Privire sinoptică asupra dreptului consumatorilor de a fi informați în etapa precontractuală. Dispoziții generale de drept intern.....	64
§1. Informarea consumatorilor cu privire la caracteristicile esențiale ale produselor și serviciilor în viziunea O.G. nr. 21/1992, republicată	64
§2. Informarea consumatorilor cu privire la prețul final al produsului și al tarifului serviciului în lumina O.G. nr. 21/1992, republicată	66
§3. Despre informarea consumatorilor, astfel cum prevede Codul consumului	66
§4. Dreptul consumatorilor de a fi consiliați și informați de autoritățile competente ale statului.....	67
Secțiunea a 4-a. Dreptul la informare al consumatorilor în reglementarea unională și de transpunere	68
§1. „Informații care reies în mod evident din contract” versus „informații care nu reies în mod evident din contract”. Comentarii	68
§2. Informații cu privire la principalele caracteristici ale bunurilor și serviciilor	69
§3. Informații privind identitatea comerciantului, cum ar fi denumirea sa socială, adresa geografică la care este stabilit și numărul său de telefon. Clarificări conceptuale. Reflectare jurisprudențială.....	70
§4. Informații relevante privind prețul total al bunurilor sau serviciilor.....	76
§5. Informații privind modalitățile de plată, livrare și executare, data până la care comerciantul se angajează să livreze bunurile sau să presteze serviciile și politica comerciantului de soluționare a reclamațiilor.....	76
§6. Informații relevante privind existența garanției legale de conformitate pentru bunuri și privind principalele sale elemente, inclusiv durata sa minimă de doi ani astfel cum se prevede în Directiva (UE) 2019/771, într-un mod vizibil, utilizând notificarea armonizată menționată la art. 22a din Directiva (UE) 2024/825.....	78
§7. Informații privind garanția comercială de durabilitate, astfel „în cazul în care producătorul oferă consumatorului o garanție comercială de durabilitate fără costuri suplimentare, care acoperă întregul bun și cu o durată mai mare de doi ani, iar producătorul pune aceste informații la dispoziția comerciantului, informațiile conform cărora bunul în cauză beneficiază de o astfel de garanție, durata acesteia și o mențiune cu privire la existența garanției legale de conformitate, într-un mod vizibil, utilizând eticheta armonizată menționată la art. 22a”	79

§8. Informații privind durata de valabilitate a contractului sau, în cazul unui contract pe durată nedeterminată sau al unui contract care urmează să fie prelungit în mod automat, condițiile de reziliere a contractului.....	81
§9. Cerințe suplimentare de informare aplicabile contractelor încheiate la distanță. Comentarii	81
§10. Cerințe suplimentare de informare specifice contractelor încheiate pe piețele online	83
§11. Dreptul consumatorilor de a fi informați în contractele <i>business-to-consumer</i> încheiate cu comerciantul prin telefon	86
§12. Caracterul obligatoriu al informațiilor precontractuale.....	87
Secțiunea a 5-a. Dreptul consumatorilor de a se retrage din contractele încheiate la distanță sau din contractele încheiate în afara spațiilor comerciale.....	87
§1. Sensul expresiei „drept de retragere”	87
§2. Termene de retragere	88
§3. Exercițarea dreptului la retragere.....	90
§4. Obligațiile asumate de comerciant în cazul retragerii consumatorului din contract	91
§5. Obligațiile ce incumbă consumatorului în cazul retragerii sale dintr-un contract <i>business-to-consumer</i>	92
5.1. Obligația consumatorului de a returna bunurile ce fac obiectul contractului <i>business-to-consumer</i>	92
5.2. Obligația consumatorului de a răspunde pentru diminuarea valorii bunurilor.....	92
5.3. În ce măsură consumatorul își menține beneficiul retragerii din contract în cazul în care a solicitat prestarea serviciilor înainte de împlinirea perioadei de retragere? Comentarii.....	93
5.4. Despre valoarea sumei ce trebuie rambursată comerciantului	94
5.5. Exonerarea consumatorului de la plata costurilor de retragere din contract	95
§6. Exercițarea dreptului de retragere dintr-un contract <i>business-to-consumer</i> . Efecte asupra contractelor auxiliare	95
§7. Excepții de la dreptul de retragere. Ipoteze, reflectare jurisprudențială	96
Secțiunea a 6-a. Obligația comerciantului de a livra bunurile consumatorului	107
Secțiunea a 7-a. Transferul riscului de pierdere sau de deteriorare a bunurilor	108
Capitolul IV. Protecția consumatorilor împotriva clauzelor abuzive prezente în contractele comerciale <i>business-to-consumer</i>	110
Secțiunea 1. Cadrul de reglementare unional și de transpunere privind reprimarea clauzelor abuzive în contractele <i>business-to-consumer</i>	110
Secțiunea a 2-a. Obiective. Domeniul de aplicare. Tipologii de contracte excluse din câmpul de aplicare a Directivei (CEE) 93/13	111

§1. Protecția consumatorilor împotriva clauzelor abuzive – obiectiv central al Directivei (CEE) 93/13.....	111
§2. Domeniul de aplicare – reflectare jurisprudențială.....	113
§3. Tipologii de contracte excluse din câmpul de aplicare a Directivei (CEE) 93/13	119
Secțiunea a 3-a. Noțiunea de clauză abuzivă.....	119
§1. Tripticul condițiile în care o clauză poate fi calificată ca fiind abuzivă.....	119
§2. Absența negocierii individuale a clauzei	120
§3. Despre buna-credință în contractele <i>business-to-consumer</i>	122
§4. Dezechilibrul contractual dintre consumator și profesionistul comerciant.....	123
§5. Momentul aprecierii caracterului abuziv al unei clauzei inserate în contractele <i>business-to-consumer</i>	124
§6. Aprecierea „caracterul abuziv” al unei clauze contractuale.....	125
Secțiunea a 4-a. Clauze excluse din domeniul de aplicare a Directivei (CEE) 93/13	127
Secțiunea a 5-a. Clauze prezumate a avea o natură abuzivă. Opinii jurisprudențiale.....	128
Secțiunea a 6-a. Obligația profesionistului de a asigura transparența clauzelor contractuale. Aprecieri jurisprudențiale	132
Secțiunea a 7-a. Clauza abuzivă nu creează obligații pentru consumator.....	142
Secțiunea a 8-a. Efectul juridic al faptului că o clauză „nu creează obligații pentru consumator”	154
Secțiunea a 9-a. Organe abilitate pentru constatarea contravențiilor și soluționarea litigiilor.....	157
Secțiunea a 10-a. Rolul activ al instanței naționale privind examinarea caracterului abuziv al clauzelor contractuale.....	157
§1. Sensul noțiunii „mijloace adecvate și eficiente”	157
§2. Controlul <i>ex officio</i> exercitat de instanța națională.....	158
Secțiunea a 11-a. Dreptul consumatorilor de a exercita căi de atac.....	160
Secțiunea a 12-a. Opinii jurisprudențiale privind controlul <i>ex officio</i> efectuat de către instanțele arbitrale ori de către autoritățile competente privind SAL	162
Secțiunea a 13-a. Regimul sancționator aplicabil profesioniștilor în cazul inserării de clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii	163

Capitolul V. Combaterea practicilor comerciale incorecte ale profesioniștilor în relația cu consumatorii	166
Secțiunea 1. Privire diacronică asupra reglementărilor legale în materia combaterii practicilor ilegale ale comercianților	166
Secțiunea a 2-a. Sfera de aplicare a dispozițiilor Directivei (CE) 2005/29. Tipologii de practici excluse din câmpul de aplicare.....	167
Secțiune a 3-a. Sensul conceptelor „consumator mediu”, „consumator vulnerabil”. Clarificări legislative. Reflectare jurisprudențială	167
§1. Consumatorul mediu.....	167
§2. Consumatorul vulnerabil.....	168

Secțiunea a 4-a. Precieri legislative privind sensul conceptului de „comerciant”. Opinii jurisprudențiale.....	172
Secțiunea a 5-a. Practici comerciale neloiale.....	174
§1. Precieri legislative și jurisprudențiale privind sensul expresiei „practică comercială neloială”	174
§2. Privire sinoptică asupra tipologiilor de practici neloiale.	
Aprecieri jurisprudențiale	178
2.1. Acțiuni înșelătoare	178
2.2. Inacțiunile (omisiunile) înșelătoare.....	183
2.3. Informații semnificative (esențiale)	183
Secțiunea a 6-a. Practici comerciale neloiale circumscrise normelor imperative din anexa I la Directiva (CE) 2005/29	191
Secțiunea a 7-a. Practici comerciale agresive	200
§1. Sensul expresiei „practici comerciale agresive”	200
§2. Opinii jurisprudențiale privind înțelesul expresiilor „influență nejustificată”, „poziție de putere”	200
2.1. „Influență nejustificată”	200
2.2. „Poziția de putere”	201
§3. Practici comerciale agresive circumscrise normelor imperative din anexa I la Directiva (CE) 2005/29. Reflectare jurisprudențială	202
Secțiunea a 8-a. Măsuri reparatorii aplicabile consumatorilor afectați de practicile neloiale ale comercianților profesioniști	208
Secțiunea a 9-a. Elemente inovatoare privind practicile comerciale neloiale în contextul durabil, în accepțiunea Directivei (UE) 2024/825	209
Capitolul VI. Drepturile consumatorilor în contractele privind vânzarea de bunuri, inclusiv bunuri cu elemente digitale	219
Secțiunea 1. Privire sinoptică asupra parcursului legislației în materie de vânzarea de bunuri, inclusiv bunuri cu elemente digitale.....	219
Secțiunea a 2-a. Aplicabilitatea materială a dispozițiilor privind vânzarea de bunuri de consum inclusiv bunuri cu elemente digitale. Situații exceptate de la aplicabilitate.....	220
Secțiunea a 3-a. Privire specială asupra conceptelor de „consumator”, „vânzător”, „bunuri”.....	221
§1. Sensul noțiunii de consumator	221
§2. Sensul noțiunii de vânzător.....	221
§3. Sensul noțiunii de bunuri.....	222
Secțiunea a 4-a. Aspecte relevante privind conformitatea bunurilor. Consecințele legale ale neconformității	223
§1. Evaluarea conformității bunurilor. Cerințe de conformitate subiective și obiective	223
§2. Obligația vânzătorului de a asigura actualizări care sunt necesare pentru ca bunurile cu elemente digitale să își mențină conformitatea cu cerințele obiective și subiective în materie de conformitate.....	224

§3. Aprecieri privind neconformitatea bunurilor cu conținut digital sau cu servicii digitale care sunt încorporate în bunuri sau sunt interconectate cu acestea	226
§4. Identificarea momentului relevant pentru evaluarea conformității.....	226
§5. Răspunderea comerciantului pentru neconformitatea bunurilor	227
§6. Sarcina probei	228
Secțiunea a 5-a. Măsurile corective aplicabile în cazul neconformității bunurilor	228
§1. Măsura înlocuirii sau repararea bunului	228
§2. Reducerea proporțională a prețului	230
§3. Încetarea contractului.....	230
Secțiunea a 6-a. Contextul unui consum durabil, premisa adoptării Directivei (UE) 2024/1799	231
Secțiunea a 7-a. Cine sunt „reparatorii” și care sunt obligațiile ce le incumbă în accepțiunea Directivei (UE) 2024/1799?	233
§1. Clarificări privind conceptul de „reparator”	233
§2. Obligațiile asumate de reparatori în temeiul dispozițiilor Directivei (UE) 2024/882	234
2.1. Obligația de a repara bunurile în timp util și la costuri accesibile. Limitarea obligației de reparare	234
2.2. Obligația de informare a consumatorilor în legătură cu dreptul lor la reparare.....	235
Secțiunea a 8-a. Formularul european de informații privind repararea. Conținut. Perioadă de completare. Beneficii	236
§1. Conținut. Perioadă de completare	236
§2. Beneficiile pe care le conferă consumatorilor.....	237
Secțiunea a 9-a. Platforma online europeană pentru reparare.....	238
Secțiunea a 10-a Susținerea promovării reparării de către statele membre.....	239
Capitolul VII. Contractele comerciale <i>business-to-consumer</i> privind furnizarea de conținut digital și de servicii digitale.....	241
Secțiunea 1. Succinte aprecieri cu privire la parcursul legislativ al tranzacțiilor comerciale ce vizează furnizarea de conținut ori servicii digitale	241
Secțiunea a 2-a. Comentarii privind tipologiile de contracte circumscrise câmpului de aplicare a Directivei (UE) 2019/770. Excepții din sfera de aplicare.....	242
§1. Referințe legislative	242
§2. Tipologii de contracte incluse în sfera de aplicare a Directivei (UE) 2019/770	243
§3. Excepții din sfera de aplicare a reglementărilor în materia dedusă analizei.....	244
Secțiunea a 3-a. Aprecieri privind obligația comerciantului de furnizare de conținut digital sau de servicii digitale. Momentul îndeplinirii obligației.....	245
Secțiunea a 4-a. Conformitatea/neconformitate conținutului digital sau a serviciului digital	246
§1. Cerințe subiective și obiective de conformitate	246

§2. Sensul conceptului „conformitate”	247
§3. În ce măsură „actualizările” impactează asupra calificării unui conținut sau serviciu digital ca fiind conform	248
§4. Menținerea conformității conținutului digital sau serviciului digital prin modificarea acestuia	250
Secțiunea a 5-a. Măsuri corective în caz de nefurnizare a conținutului digital sau a serviciului digital	250
Secțiunea a 6-a. Neconformitatea conținutului digital sau a serviciului digital generată de integrarea incorectă a acestora în mediul digital al consumatorului	251
Secțiunea a 7-a. Măsuri corective în caz de neconformitate	251
§1. Aspecte legislative	251
§2. Aducerea în conformitate a conținutului digital sau a serviciului digital	251
§3. Reducerea proporțională a prețului	252
§4. Încetarea contractului pentru curențe în conformitate	252
4.1. Obligațiile comerciantului	252
4.2. Obligațiile consumatorului	253
Secțiunea a 8-a. Sarcina probei	254
§1. Obligația comerciantului de a dovedi conformitatea. Excepții	254
§2. Obligația consumatorului de a coopera cu comerciantul	254
Secțiunea a 9-a. Termene și modalități de rambursare a prețului primit de către comerciant	255

Capitolul VIII. Protecția consumatorilor prin asigurarea securității și siguranței produselor dobândite în cadrul contractelor business-to-consumer	256
Secțiunea 1. Parcurusul diacronic al legislației adecvate în materia securității și siguranței produselor	256
Secțiunea a 2-a. Domeniul de reglementare. Categoriile de bunuri excluse din câmpul de aplicare a Regulamentului (UE) 2023/988	257
Secțiunea a 3-a. Exigențele noii reglementări în definirea și interpretarea unor termeni specifici	260
Secțiunea a 4-a. Cerințe de siguranță. Evaluarea siguranței produselor. Nevoia de reevaluare a riscurilor	263
Secțiunea a 5-a. Determinarea conformității unui produs. Standarde de determinare	263
Secțiunea a 6-a. Sensul noțiunii de „operatori economici”	265
Secțiunea a 7-a. Obligații ce incumbă producătorilor în vederea punerii la dispoziția consumatorilor a unor produse sigure	266
Secțiunea a 8-a. Obligații asumate de reprezentantul autorizat al producătorului prin mandat privind siguranța generală a produselor	268
Secțiunea a 9-a. Obligații impuse importatorilor privind asigurarea siguranței generale a produselor furnizate consumatorilor	269
Secțiunea a 10-a. Comportamentul „de piață” al distribuitorilor	270

Secțiunea a 11-a. Obligațiile operatorilor economici în cazul vânzărilor la distanță ori pe piețele online	271
Secțiunea a 12-a. Dreptul la informare al consumatorilor cu privire la siguranța produselor prin intermediul portalurilor gestionate de Comisia Europeană „ <i>Safety Gate</i> ” și „ <i>Safety Business Gateway</i> ”	272
§1. Despre sistemul de alertă rapidă „ <i>Safety Gate</i> ”	272
§2. Accesul consumatorilor la Portalul „ <i>Safety Gate</i> ”	273
§3. Sistemul de alertă rapidă „ <i>Safety Business Gateway</i> ”	273
Secțiunea a 13-a. Dreptul consumatorilor de a fiificați (informați) cu privire la rechemarea produselor.....	274
§1. Modalități de informare a consumatorilor	274
§2. Anunțul de rechemare.....	275
Secțiunea a 14-a. Dreptul consumatorilor la măsuri reparatorii în cazul unei rechemări din motive de siguranță a produselor	276
§1. Măsuri reparatorii în temeiul Regulamentul (UE) 2023/988 vs „remedii contractuale” asigurate consumatorilor în conformitate cu prevederile Directivei (UE) 2019/771 și Directivei (UE) 2019/770	276
§2. Tipologii de „măsuri reparatorii” puse la dispoziția consumatorilor în accepțiunea Regulamentul (UE) 2023/988	277
§3. Repararea produsului de către consumator	277

Capitolul IX. Drepturile consumatorilor în contractele comerciale privind dobândirea folosinței pe o perioadă determinată a unui sau a mai multor spații de cazare (*timeshare*), a contractelor pe termen lung privind dobândirea unor beneficii pentru produsele de vacanță, de revânzare, și de schimb..... 278

Secțiunea 1. Abordare diacronică a conceptului „ <i>timeshare</i> ”. Despre „ <i>timeshare</i> ” în accepțiunea reglementărilor relevante domeniului protecției consumatorilor	278
Secțiunea a 2-a. Controverse privind natura juridică a dreptului ce dă vocație consumatorului la folosința partajată a bunului în contractul de <i>timeshare</i>	280
Secțiunea a 3-a. Elementele novatoare reglementate de Directiva (CE) 2008/122	286
Secțiunea a 4-a. Tipologii de contracte incluse în câmpul de aplicare a Directivei (CE) 2008/122.....	286
Secțiunea a 5-a. Particularități ale contractului privind dreptul de folosință a unor bunuri pe durată limitată (contractul de <i>timeshare</i>).....	287
Secțiunea a 6-a. Specificitatea contractului privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung.....	289
Secțiunea a 7-a. Dreptul la informare precontractuală a consumatorilor	290
Secțiunea a 8-a. Dreptul consumatorului de denunțare unilaterală a contractului	292
§1. Elemente de specificitate privind retractarea consimțământului consumatorului.....	292
§2. Modalitatea de exercitare a dreptului de denunțare unilaterală	293

Secțiunea a 9-a. Rezilierea contractelor privind dreptul de folosință a bunurilor pe perioadă limitată, privind produsele de vacanță cu drept de folosință pe termen lung, de revânzare sau a celui de schimb, ca urmare a intervenției denunțării unilaterale	294
Secțiunea a 10-a. Interzicerea plăților în avans în contextul denunțării unilaterale	295

Capitolul X. Drepturile consumatorilor în contractele de transport aerian de pasageri..... 296

Secțiunea 1. Reglementări legale aplicabile protecției consumatorilor în calitatea lor de pasageri în transportul aerian	296
Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 261/2004	297
Secțiunea a 3-a. Noțiunea de „zbor”. Ipoteza unui „zbor dus-întors” contractat printr-o rezervare unică. Comentarii. Opinii jurisprudențiale.....	299
Secțiunea a 4-a. Delimitări conceptuale dintre „punctul de plecare inițial” și „destinația finală a pasagerilor”	302
Secțiunea a 5-a. Obligația operatorului de transport aerian de a informa pasagerii cu privire la drepturile lor.....	302
Secțiunea a 6-a. Refuzul la îmbarcare împotriva voinței pasagerului.....	303
§1. Concept. Valențe legislative și jurisprudențiale.....	303
§2. Suprarezervarea (<i>overbooking</i>).....	303
§3. Interpretarea conceptului de „refuz la îmbarcare” în viziunea Curții de Justiție a Uniunii Europene.....	304
§4. Cazuri care nu se circumscriu accepțiunii „refuz la îmbarcare”	306
Secțiunea a 7-a. Dreptul pasagerilor la compensație	306
Secțiunea a 8-a. Dreptul pasagerilor la rambursare sau redirecționare.....	307
Secțiunea a 9-a. Accepțiunea terminologică a sintagmei „condiții comparabile”	308
Secțiunea a 10-a. Dreptul pasagerilor la deservire.....	309
Secțiunea a 11-a. Anularea zborului	310
§1. Distincția dintre „zbor întârziat” și „zbor anulat”	310
§2. Revenirea „forțată” a aeronavei pe aeroportul de plecare va conferi zborului calificarea „zbor anulat”? Reflectare jurisprudențială	311
§3. Drepturile pasagerilor în situația anulării unui zbor programat	314
§4. Sensul sintagmei „întârziere a zborului”	315
§5. Interpretarea Curții de Justiție dată sintagmelor „oră de sosire” „întârziere prelungită la sosire”.....	315

Capitolul XI. Drepturile consumatorilor în contractele de servicii de călătorie și serviciile de călătorie asociate 318

Secțiunea 1. Reglementări unionale și de transpunere privind drepturile consumatorilor care derivă din contractele referitoare la pachetele de servicii de călătorie și la serviciile de călătorie asociate.....	318
Secțiunea a 2-a. Succinte aprecieri privind sfera de aplicare. Tripticul exceptărilor	319

Secțiunea a 3-a. Clarificări conceptuale cu privire la definirea unor termeni în accepțiunea Directivei (UE) 2015/2302 și a dispoziției de transpunere – O.G. nr. 2/2018.....	320
Secțiunea a 4-a. Dreptul călătorilor de a fi informați.....	324
§1. Informații standard.....	324
§2. Informații relevante specifice etapei precontractuale	325
Secțiunea a 5-a. Conținutul contractului privind pachetul de servicii de călătorie.....	328
Secțiunea a 6-a. Sarcina probei.....	330
Secțiunea a 7-a. Modificarea contractului privind pachetul de servicii de călătorie înainte de începerea executării pachetului.....	331
§1. Transferul (cesiunea) contractului privind pachetul de servicii de călătorie către un alt călător	331
§2. Modificarea unilaterală a prețului de către agenția de turism organizatoare/organizator	332
§3. Condiții limitative prevăzute de lege referitoare la modificarea de către agenția de turism organizatoare/organizator a altor clauze ale contractului privind pachetul de servicii de călătorie	332
Secțiunea a 8-a. Încetarea contractului de către călător și dreptul acestuia de retragere înainte de începerea executării pachetului	334
Secțiunea a 9-a. Denunțarea unilaterală a contractului privind pachetul de servicii de călătorie de către agenția de turism	335
Secțiunea a 10-a. Răspunderea agenției de turism organizatoare pentru buna executare a serviciilor de călătorie.....	335
Secțiunea a 11-a. Dreptul călătorului de a obține remedierea neconformității serviciilor de călătorie.....	336
§1. Despre solidarismul contractului	336
§2. Care sunt consecințele lipsei de cooperare a călătorului, în sensul în care deși a avut cunoștință despre existența neconformității, nu a informat agenția de turism?.....	336
Secțiunea a 12-a. Dreptul călătorului de a obține reducerea prețului ca urmare a unei neconformități, cât și dreptul de a solicita despăgubiri.....	338
Secțiunea a 13-a. Dreptul călătorului/consumatorului aflat în dificultate de a beneficia de asistență din partea agenției de turism	339
Secțiunea a 14-a. Protecția juridică a călătorului în caz de insolvență a agenției de turism.....	340
§1. Despre taxonomia tipologiilor de garanții privind rambursarea plăților efectuate călătorilor în cazul insolvenței organizatorului.....	340
§2. Scrisoarea de garanție bancară.....	341
§3. Polița de asigurare în caz de insolvență	342
§4. Contractul de fiducie în caz de insolvență	343
4.1. Concept. Aplicabilitatea instituției în materia insolvenței agenției de turism.....	343
4.2. Beneficiarul fiduciei.....	344

4.3. Obligațiile constituitorului și ale fiduciarului de a transmite notificări Ministerului Turismului privind executarea contractului	345
4.4. Obligația fiduciarului de a suporta costurile repatrierii călătorilor. Situații derogatorii	345
§5. Drepturile călătorului față de emitentul instrumentului de garantare.....	346
§6. Dreptul călătorului la rambursarea sumelor achitate și/sau a costului repatrierii în cazul în care agenția de turism organizatoare se află în stare de insolvență.....	346
§7. Licențierea agențiilor de turism organizatoare.....	348
§8. Recunoașterea reciprocă a protecției în caz de insolvență și cooperarea administrativă între punctele de contact centrale ale statelor membre	348
Capitolul XII. Drepturile consumatorilor în noul context durabil.....	350
Secțiunea 1. Uniune Europeană – un model de economie circulară	350
§1. Privire specială asupra documentelor de referință nonlegislative unionale.....	350
§2. Economia circulară. Concept	352
§3. Proiectarea circulară. Concept. Cadrul legislativ de reglementare	352
Secțiunea a 2-a. Cerințe relevante privind aspectele referitoare la produse, circumscrise obiectivelor statuate prin Regulamentul (UE) 2024/1781	354
§1. Succinte aprecieri privind conceptul de „act delegat” astfel cum este reglementat în legislația UE.....	354
§2. Procedura adoptării actelor delegate în materie de proiectare ecologică	355
§3. Imperativul „liberei circulații a bunurilor” în noul context durabil	356
§4. Cerințe în materie de proiectare ecologică.....	357
§5. Cerințe în materie de performanță	359
§6. Cerințe de informare	360
§7. Etichetarea – modalitate concretă de informare a consumatorilor.....	361
Secțiunea a 3-a. Pașaportul digital al produsului	361
§1. Cerințe de informare privind disponibilitatea pașaportului digital	361
§2. Portal web pentru datele din pașaportul digital al produsului.....	365
§3. Registrul pașapoartelor digitale ale produselor.....	366
§4. Aspecte relevante privind pașaportul digital al produselor aflate sub regimul vamal de „punere în liberă circulație”.....	367
Secțiunea a 4-a. Distrugerea produselor de consum nevândute	368
Secțiunea a 5-a. Dreptul consumatorilor la despăgubiri în condițiile în care un produs nu este conform cu cerințele de proiectare ecologică.....	370
Secțiunea a 6-a. Dreptul consumatorilor la acțiune în reprezentare în condițiile Directivei (UE) 2020/1828 astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (UE) 2024/1781	371

Titlul II. Aspecte de drept procesual aplicabile raporturilor obligaționale business-to-consumer.....	373
Capitolul I. Mecanisme de soluționare alternativă a litigiilor între consumatori și comercianți.....	373
Secțiunea 1. Contextul adoptării legislației unionale și de transpunere în materia SAL.....	373
Secțiunea a 2-a. Domeniul de aplicare.....	375
Secțiunea a 3-a. Sensul termenilor relevanți în accepțiunea legislației unionale și de transpunere	378
Secțiunea a 4-a. Elemente de specificitate privind entitățile SAL	383
Secțiunea a 5-a. Conciliatorii SAL	384
Secțiunea a 6-a. Tipologiile de proceduri privind soluționarea alternativă a litigiilor	386
§1. Succinte aprecieri ce vizează specificitatea procedurii SAL	386
§2. Entitatea SAL propune o soluție	387
§3. Entitatea SAL impune o soluție	387
§4. Hotărârea pronunțată într-o procedură SAL	388
Secțiunea a 7-a. Particularități ale procedurii de soluționare alternativă a litigiilor derulate prin Centrul de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul bancar	388
§1. Despre consumatorii de servicii bancare și interesul lor vis-à-vis de procedura de soluționare alternativă a litigiilor la nivelul C.S.A.L.B....	388
§2. Procedura SAL finalizată cu propunerea unei soluții (concilierea)	389
§3. Procedura SAL finalizată cu impunerea unei soluții (arbitrajul C.S.A.L.B.)	390
Secțiunea a 8-a. Particularități ale procedurii de soluționare alternativă a litigiilor în domeniul financiar SAL-FIN.....	392
§1. Elemente ce definesc particularismul procedurii de soluționare alternativă la nivelul SAL-FIN	392
§2. Particularitățile procedurii pentru soluționarea alternativă a litigiilor prin propunerea unei soluții în cadrul SAL-FIN (concilierea).....	395
§3. Particularitățile procedurii de soluționare alternativă a litigiilor prin impunerea unei soluții în cadrul SAL-FIN	397
§4. Opinii jurisprudențiale privind aplicarea unei proceduri judicioase după o prealabilă mediere vs soluționarea printr-o procedură alternativă a unui litigiu născut dintr-un contract business-to-consumer	398
Secțiunea a 9-a. Procedura de soluționare a litigiilor dintre profesioniștii comercianți și consumatori prin intermediul Platformei SOL	406
§1. Depunerea unei reclamații	406
§2. Instrumentarea unui formular de reclamație de către Platforma SOL	407
§3. Determinarea și competențele entităților SAL	408
§4. Rețeaua de puncte de contact SOL	408
Secțiunea a 10-a. Propuneri legislative de revizuire a Directivei SAL.....	409

Capitolul II. Accesul la justiție în cauzele transfrontaliere în materie civilă și comercială.....	413
Secțiunea 1. Legislația unională și de transpunere privind dreptul consumatorilor la asistență judiciară în cauzele transfrontaliere	413
Secțiunea a 2-a. Despre conceptul de „ajutor judiciar” – formele ajutorului public judiciar și condițiile de acordare	415
§1. Asistența judiciară gratuită – premisa accesului efectiv la justiție	415
§2. Categoriile de beneficiari ai ajutorului public judiciar și extrajudiciar.....	416
§3. Formele ajutorului public judiciar și condițiile de acordare	417
Secțiunea a 3-a. Procedura de acordare a ajutorului public	419
Secțiunea a 4-a. Ajutorul judiciar în cauze transfrontaliere. Problematici specifice generate de suprastatalitatea cauzei	422
Capitolul III. Acțiunile în reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor	424
Secțiunea 1. Cadrul legislativ unional și de transpunere aplicabil acțiunilor în reprezentare	424
Secțiunea a 2-a. Sensul sintagmei „încălcarea dreptului UE” în contextul exercitării acțiunilor colective de către entitățile calificate în interesul consumatorilor	426
Secțiunea a 3-a. Ce este o „acțiune în reprezentare”?.....	426
§1. Terminologia de „acțiune în reprezentare” în viziunea unională și la nivel național	426
§2. Tipologii de mecanisme procedurale conferite grupurilor de consumatori pentru satisfacerea intereselor colective.....	427
§3. Caracteristicile unei acțiuni în reprezentare. Admisibilitate, celeritate, urgență.....	428
Secțiunea a 4-a. Despre entitățile calificate. Limite ale drepturilor și obligațiilor procesuale conferite în cadrul acțiunilor în reprezentare	429
Secțiunea a 5-a. EC-REACT – instrument de colaborare între Comisia Europeană și reprezentanții autorităților și organismelor publice ale statelor membre, membrii sistemului judiciar și reprezentanții „entităților calificate” privind acțiunile în reprezentare.....	432
Secțiunea a 6-a. Dreptul consumatorilor de a fi informați cu privire la acțiunile în reprezentare.....	435
Secțiunea a 7-a. Tipologii de măsuri de încetare a unor practici ilegale ale profesioniștilor comercianți prin care se aduc prejudicii grave sau ireversibile consumatorilor.....	436
Secțiunea a 8-a. Măsuri reparatorii dispuse prin admiterea acțiunilor în reprezentare – demers judiciar al entităților colective	437
Secțiunea a 9-a. Dispoziții restrictive privind finanțarea acțiunilor în reprezentare	439
Secțiunea a 10-a. Despre remedierile obținute de consumatorii reprezentați urmare a tranzacțiilor judiciare perfectate între entitățile calificate și profesioniștii comercianți	440

Capitolul IV. Procedura judiciară privind cererile europene cu valoare redusă.....	442
Secțiunea 1. Reglementarea legală a procedurii privind cererile cu valoare redusă în cauzele transfrontaliere	442
Secțiunea a 2-a. Despre obiectul și domeniul de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 861/2007 astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2015/2421	444
§1. Caracterul alternativ al procedurii privind cererile europene cu valoare redusă.....	444
§2. Plafonul financiar.....	445
§3. Opinia jurisprudențială a Curții de Justiție privind interpretarea sintagmei „materie civilă și comercială”	447
§4. Sensul noțiunii „transfrontalier” în accepțiunea Regulamentului (CE) nr. 861/2007 modificat.....	447
Secțiunea a 3-a. Procedura europeană privind recuperarea creanțelor cu valoare redusă	449
§1. Inițierea procedurii.....	449
§2. Procedura ulterioară primirii cererii de către instanță.....	450
§3. Rolul activ al instanței în ceea ce privește chestiunile din proces	452
§4. Dezbaterile orale – audierile	454
§5. Administrarea probelor ²	454
§6. Reprezentarea părților.....	455
§7. Asistența juridică acordată părților	455
Secțiunea a 4-a. Hotărârea pronunțată într-o procedură europeană privind cererea cu valoare redusă	456
Secțiunea a 5-a. Reexaminarea în cadrul procedurii europene cu privire la cererile cu valoare redusă	457
Secțiunea a 6-a. Căi de atac împotriva hotărârii prin care instanța de judecată a soluționat o cerere europeană cu valoare redusă.....	458
Secțiunea a 7-a. Recunoașterea și executarea unei hotărâri pronunțate în cadrul procedurii europene privind cererile cu valoare redusă.....	458
Secțiunea a 8-a. Taxele judiciare și modalități de plată.....	459
Capitolul V. Procedura judiciară privind somația europeană de plată.....	461
Secțiunea 1. Reglementarea legală a procedurii privind somația europeană de plată. Abordare diacronică.....	461
Secțiunea a 2-a. Despre obiectul și domeniul de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) 2015/2421	462
§1. Caracterul transfrontalier al litigiilor pentru care dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 sunt incidente. Categoriile de beneficiari ai mecanismului	462
§2. Configurarea naturii creanței ce urmează a fi valorificată prin procedura somației europene de plată.....	463
Secțiunea a 3-a. Rolul activ al judecătorului și implicațiile formalismului procedurii somației europene de plată. Reflectare jurisprudențială.....	465

Secțiunea a 4-a. În ce măsură rolul activ al judecătorului rămâne circumscribit naturii formaliste a procedurii privind somația europeană de plată în litigiile născute din contractele business-to-consumer. Reflectare jurisprudențială.....	469
Secțiunea a 5-a. Procedura privind cererea europeană de plată	475
§1. Examinarea cererii. Emiterea somației de plată.....	475
§2. Comunicarea somației de plată. Tipologii. Particularități.....	477
§3. Mecanismul procedural al opoziției la somația europeană de plată.....	480
3.1. Efectele standardizării opoziției. Semnătura electronică	480
3.2. Despre efectele procedurale generate de formularea unei opoziții din partea debitorului.....	480
§4. Reexaminarea somației europene de plată.....	481
§5. Forța executorie a somației europene de plată	484
Secțiunea a 6-a. Procedura de executare a somației europene de plată – titlu executoriu european	485
§1. Implicațiile procedurale ale calificării somației europene de plată ca titlu executoriu european necontestat	485
§2. Aspecte procedurale privind executarea somației europene de plată	487
Secțiunea a 7-a. Valoarea taxelor judiciare aferente unei proceduri privind somația europeană de plată	488
Bibliografie.....	489